

İLKOKUL

HAYAT BİLGİSİ

DERS KİTABI

3. KİTAP

2

İLKOKUL

Hayat Bilgisi 2

Ders Kitabı

3. KİTAP

Yazar
Ali ASLAN

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın **30 Kasım 2016** tarih
ve **86** sayılı kararıyla (ekli listenin 62. sırasında) **2017-2018** öğretim yılından itibaren,
(5) beş yıl süreyle **ders kitabı** olarak kabul edilmiştir.

YILDIRIM **YAYINLARI**®

Bahçekapı Mah. 2460. Sok. No.: 7 06370 Şaşmaz/ANKARA
tel.: (0-312) 278 30 11 (pbx) • belgeç: (0-312) 278 30 48

Bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan şirketin izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltıması, yayımılanması ve depolanması yasaktır. Bu kitabın tüm hakları, YILDIRIM YAYINLARI'na aittir.

SERTİFİKA NO: 16100

Dil Uzmanı

Riyazi CANBOLAT

Görsel Tasarım Uzmanı

Ayten BAKIR

ISBN: 978-975-6050-80-4

Baskı ve Cilt
TUNA
MATBAACİLİK SAN. VE TİC. A.Ş.

tel.: (0-312) 278 34 84 (pbx) belgeç: (0-312) 278 30 46
www.tunamatbaacilik.com.tr
e-posta: tuna@tunamatbaacilik.com.tr
Sertifika No: 16102

Baskı Yeri ve Yılı

Ankara, 2017

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sözmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, cehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Mehmet Âkif Ersoy

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım.

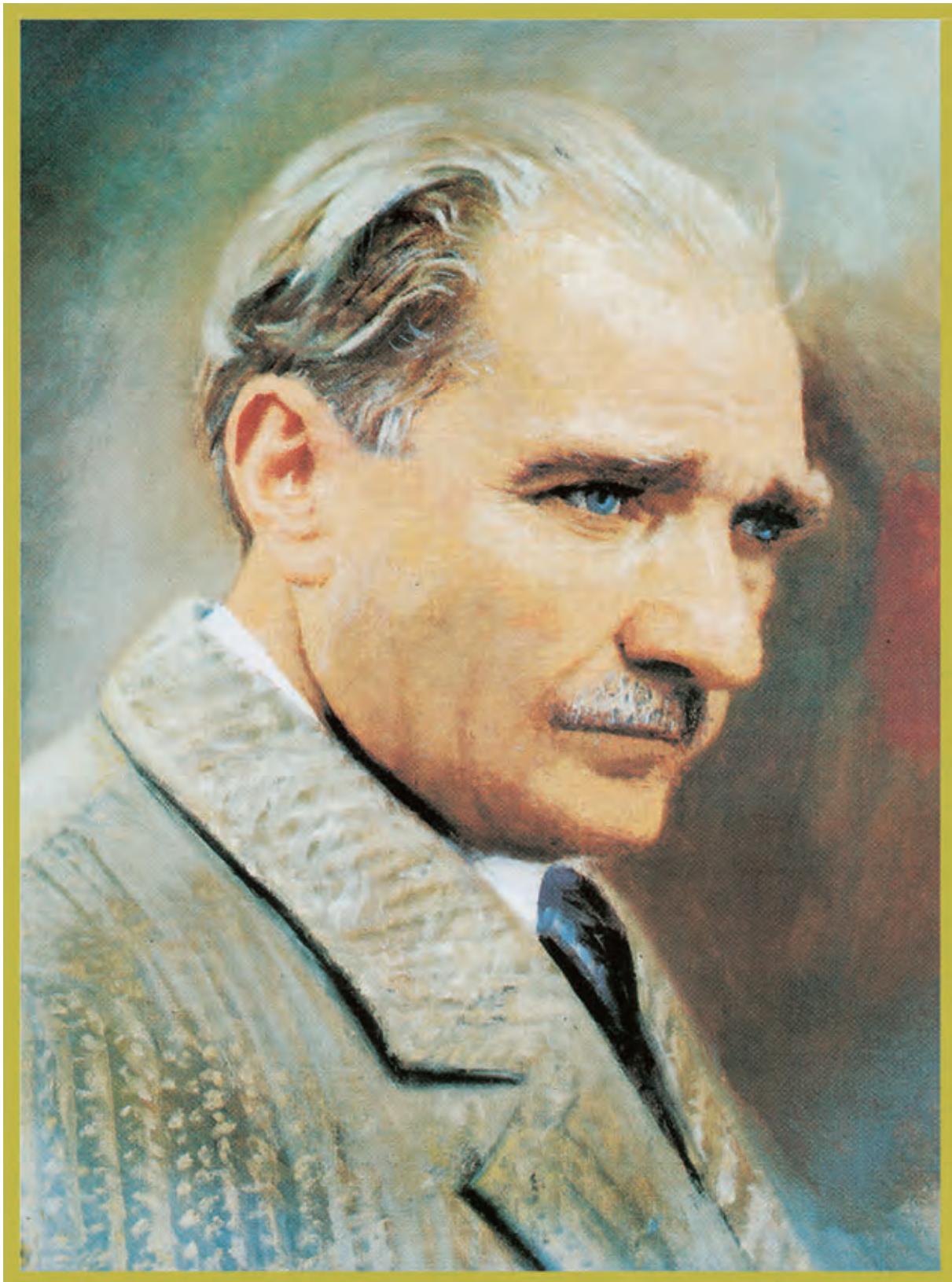
İlkem küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak; yurdumu, milletimi
özümden çok sevmektir.
Ülküm yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk!

Açıığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım Türk varlığına armağan olsun.

Ne mutlu Türküm diyene!

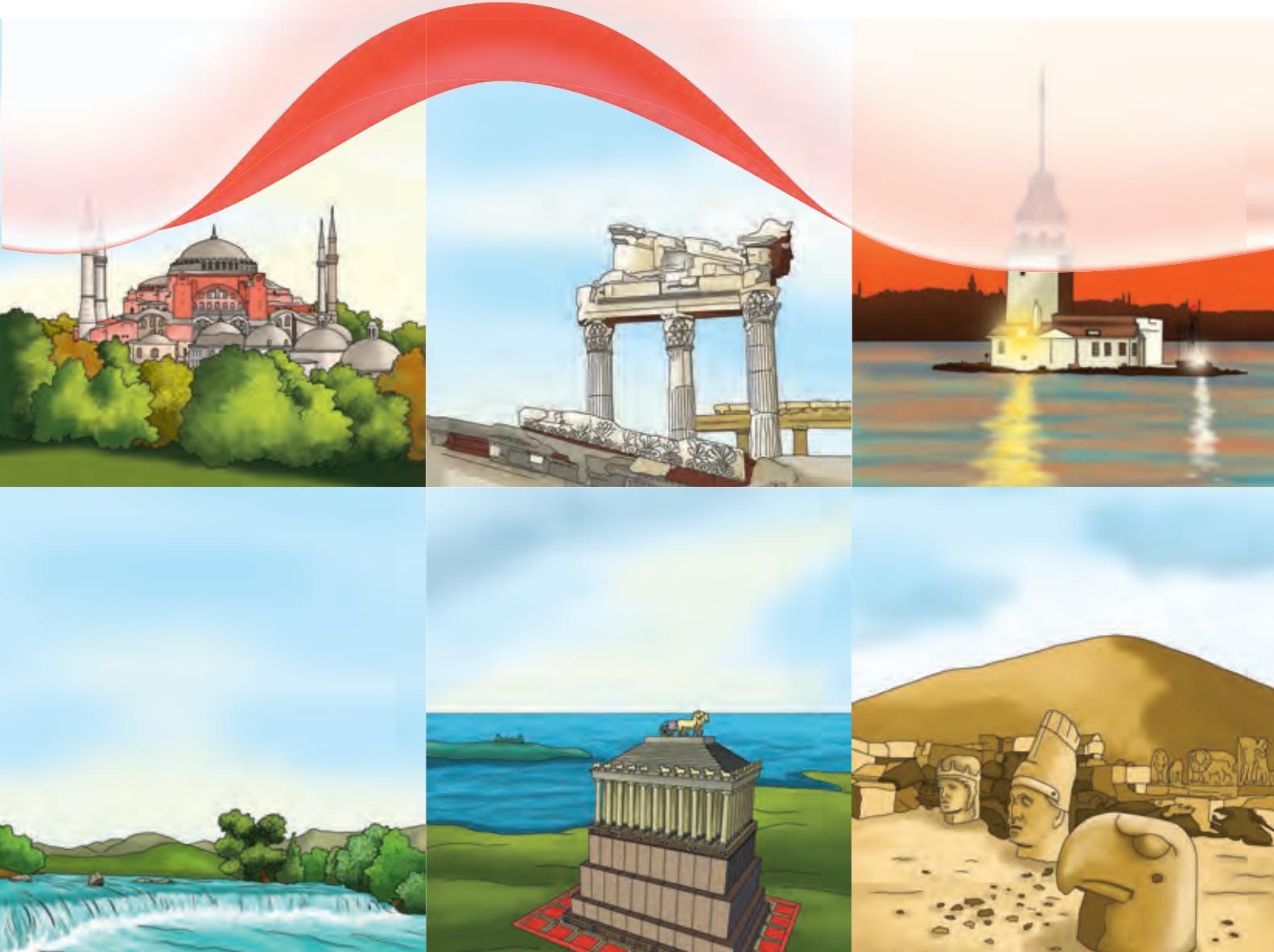
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

5. ÜNİTE: ÜLKEMİ SEVİYORUM	117
Müge'nin Düğünü	119
Ürettiklerimiz	122
Ülkemizin Yerini Öğreniyoruz	124
Bayrağımız ve İstiklâl Marşı'mız	126
Millî Bayramlarımız	129
Önderimiz Atatürk	133
Dinî Bayramlarımız	138
NELER ÖĞRENDİK?	142
Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	146
6. ÜNİTE: DOĞA VE ÇEVRE	147
Bitkiler Nasıl Büyür?	148
Bitkilerin Yararlarını Öğreniyoruz	150
Hayvanlar Neler İster?	154
Bitki ve Hayvanları Koruyoruz	156
Yönümüzü Buluyoruz	158
Her Mevsim Çok Güzel	161
Doğal Afetleri Öğreniyoruz	163
Çevremize Neler Oldu?	167
Her Yer Tertemiz	171
Tekrar Kullanıyoruz	173
NELER ÖĞRENDİK?	175
Trafik ve İlk Yardım Haftası	178
Anneler Günü	178
Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı	179
SÖZLÜK	Ek-1
Ek 3 - KESİYORUZ, YAPIŞTIRIYORUZ	Ek-4A
KAYNAKÇA	Ek-5
GÖRSEL KAYNAKÇA	Ek-6
TÜRKİYE HARİTASI	Ek-7

5. ÜNİTE

ÜLKEMİ SEVİYORUM

ÜNİTEYE HAZIRLANALIM

- Sınıfımızın Şeref Köşesi'nde neler bulunuyor?
- Bayrak törenlerinde hangi marşı söylüyoruz?
- Bu marşın bizim için önemi nedir?

MÜGE'NİN DÜĞÜNÜ

Öğrenmeden Önce

Kimlerin düğünlerine katıldınız? Bu düğünlerde insanlar hangi oyunları oynayarak eğlendiler?

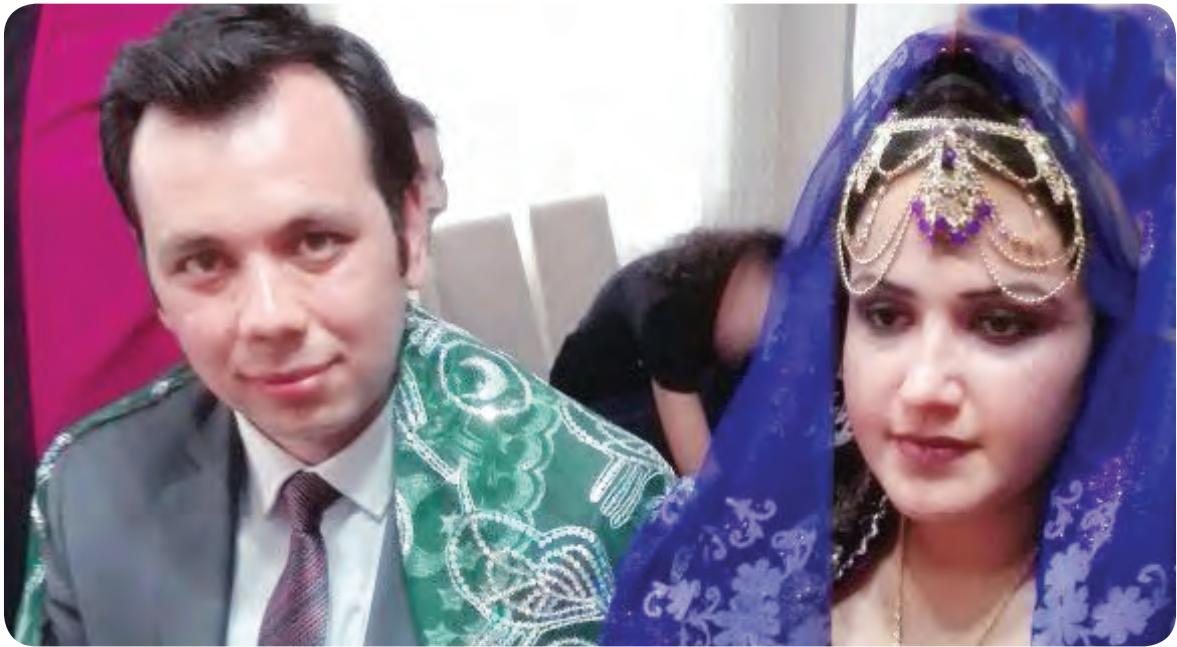
Fotoğrafları inceleyerek metni okuyunuz. Çevrenizdeki düğünlerde neler yapıldığını anlatınız.

Hafta sonu Müge teyzemin düğünü vardı. Tüm akrabalarımız düğüne katıldılar. Birlikte çok eğlendik.

Biz hazırlıklara yardım etmek için düğün evine önceden gitmiştik. Ben dayımın ve teyzemin çocuklarıyla oynarken büyüklerimiz de düğün hazırlıklarını tamamladılar.

Konuklara ikram etmek için çeşitli yiyecek ve içecekler hazırladılar. Düğün çorbası, pilav, keşkek, biber dolması ve baklava bunlardan sadece birkaç tanesiydi.

Düğünden bir gün önce kına gecesi yapıldı. Müge teyzem kına gecesinde süslü bir elbise giydi. Öğrendiğime göre bu kıyafete “bindalli” deniyormuş.

Annem, kına gecesinin çok eski bir âdet olduğunu söyledi. Düğünden önceki gece gelinin ellerine ve saçlarına kına yakılmış. Kına gecesinde şarkı söylenilip halay çekilirmış.

Düğün günü Müge teyzem beyaz bir gelinlik, Hâdi eniştem de siyah bir damatlık giymişti.

Düğünde de oyun havaları eşliğinde oyunlar oynadık. Halay çekip bol bol eğlendik.

Etkinlik Zamanı

FOTOĞRAFLARIN ANLATTIKLARI

- Anne ve babanızın düğünlerinde çekilmiş olan fotoğrafları inceleyiniz.
- Onlara fotoğraflarla ilgili merak ettiğiniz sorunuz. Düğünlerinde hangi gelenek ve göreneklerin yerine getirildiğini öğreniniz.
- Öğrendiklerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Çalışma Zamanı

Bir yakınınızın düğününde giymek istediğiniz kıyafetin resmini çiziniz.

Çalışma Zamanı

Rakamların yerine, alfabeımızdeki harfleri sırasına uygun şekilde yazınız. Fotoğraflardaki oyunların adlarını bulunuz.

29	6	28	2	6	14
----	---	----	---	---	----

10	18	21	18	17
----	----	----	----	----

10	1	15	1	28
----	---	----	---	----

22	6	16	1	10
----	---	----	---	----

Öğrendikten Sonra

Yörelerize özgü yemeklerden en sevdiğiniz hangisidir?
Bu yemek daha çok hangi zamanlarda yapılıyor?

ÜRETTİKLERİMİZ

Öğrenmeden Önce

Yaşadığınız çevredeki kişiler para kazanmak için hangi işleri yapıyorlar?

Fotoğraflardaki kişiler hangi işleri yapıyor ve neler üretiyorlar?

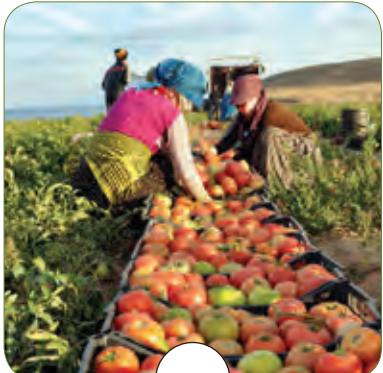

Sizin yaşadığınız çevredeki insanlar neler üretiyorlar?

Çalışma Zamanı

Aşağıdaki işlerden sizin çevrenizde de yapılanları işaretleyiniz.

Öğrendikten Sonra

Yaşadığınız yer yetiştirdiği hangi ürünlerle ünlüdür?

ÜLKEMİZİN YERİNİ ÖĞRENİYORUZ

Öğrenmeden Önce

Ülkemizin haritasını nerelerde görüporsunuz?

Arif, Tuna'ya ne gösteriyor? Siz de model küre üzerinde ülkemizin yerini gösteriniz.

Etkinlik Zamanı

ÜLKEMİZ NEREDE?

- Sınıfa bir model küre getiriniz.
- Model küre üzerinde ülkemizin yerini bulunuz.
- Etrafında hangi denizlerin ve ülkelerin bulunduğu söyleyiniz.

Çalışma Zamanı

Aşağıdaki haritada ülkemizin yerini boyayınız.

Çalışma Zamanı

Aşağıdaki yerlerden ülkemizin etrafında bulunanları işaretleyiniz.

Karadeniz

Bulgaristan

İran

Yunanistan

Ege Denizi

Almanya

Akdeniz

İngiltere

Suriye

Öğrendikten Sonra

Ülkemizin etrafında hangi denizler bulunuyor?

BAYRAĞIMIZ VE İSTİKLÂL MARŞI'MIZ

Öğrenmeden Önce

Bayrağımız hangi renklerden oluşuyor? Üzerinde hangi şekiller var?

Aşağıdaki metinde Atatürk'ün hangi özelliğinden söz ediliyor? Okuyup anlatınız.

BAYRAK ÇİĞNENMEZ

Kurtuluş Savaşı'nın kazanıldığı yıllarda. Atatürk, İzmir'de kalacağı evin önüne geldiğinde yerde bir bayrak gördü. Bu, merdivenlere serilmiş bir Yunan bayrağıydı. Atatürk'ün üzerinden geçmesi için yere serilmişti.

Herkes Atatürk'ün bayrağı çiğneyip içeri girmesini bekliyordu. Çünkü bu evde Yunan kralı da kalmıştı. O, bu eve girerken Türk bayrağının üzerine basarak geçmişti.

Atatürk çevresindekilere baktı. "O, geçmişte bir hata yapmış. Ben bunu tekrar edemem. Bayrak, bir milletin şerefidir. Ne olursa olsun yerlere serilmez ve ciğnenmez!" dedi. Bayrağı yerden kaldırarak merdivenlerin üzerine astırdı.

Süleyman BULUT

Bağımsızlığımızın sembolü olan hangi değerlerimiz vardır?

Her bağımsız ülkenin bir bayrağı ve millî marşı vardır. Bizim bayrağımız kırmızı zemin üzerindeki beyaz ay ve yıldızdan oluşur. İstiklâl Marşı ise millî marşımızdır. İstiklâl Marşı'ımızı Mehmet Âkif Ersoy yazmıştır.

Bayrağımızı ve İstiklâl Marşı'ımızı çok sever, her şeyden üstün tutarız.

Etkinlik Zamanı

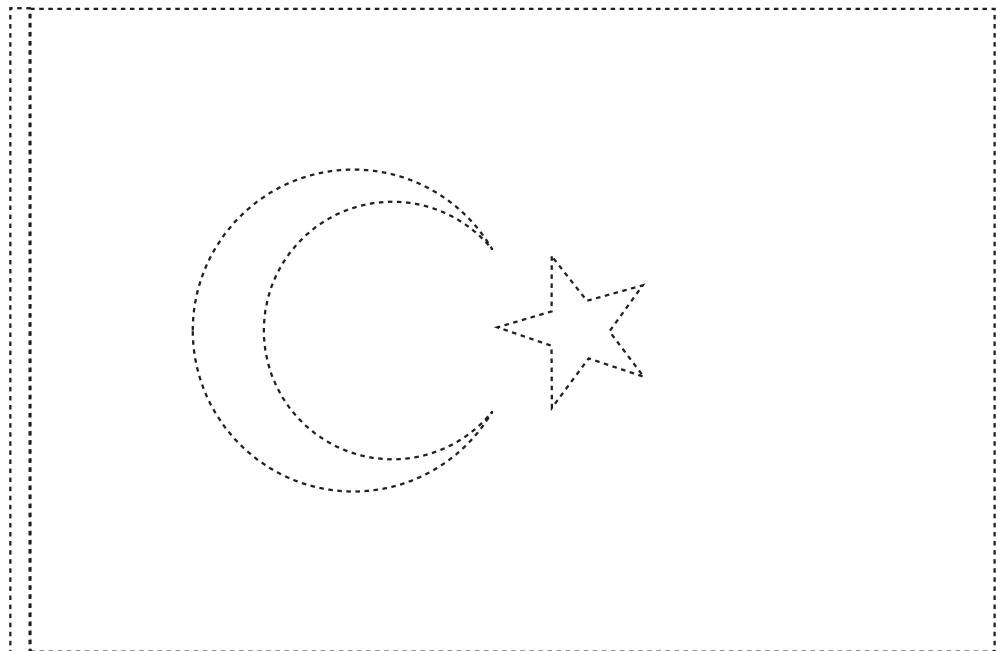
İSTİKLÂL MARŞI'MIZI SÖYLÜYORUZ

- İstiklâl Marşı'mızın bulunduğu CD getiriniz.
 - Marşı'mızı CD'den dinleyiniz ve müziğine uygun bir şekilde söyleyiniz.
 - İstiklâl Marşı'mızı dinlemenin ve söylemenin size neler hissettirdiğini yazınız.
-
.....
.....
.....
.....

Çalışma Zamanı

Noktalardan yararlanarak bayrağımızı çiziniz ve boyayınız.

Çalışma Zamanı

Cümlelerdeki boşlukları tamamlayınız.

Bayrağımız zemin üzerindeki
..... ay ve oluştur.
Millî Marşı'mızın adı
.....'dır. Millî Marşı'mızı
..... yazmıştır.

Öğrendikten Sonra

Bayrağımıza ve İstiklâl Marşı'mıza niçin değer veririz?

MİLLÎ BAYRAMLARIMIZ

Öğrenmeden Önce

Okulunuzda hangi günlerde kutlamalar veya törenler yapılıyor?

Resimdeki çocuklar hangi bayram için hazırlık yapıyor olabilirler?

Millî bayramlarımıza milletimiz için özel ve anlamlı günlerdir. Bayramlarımıza coşku içinde kutlar, birlik ve beraberliğimizi tüm dünyaya gösteririz.

Bayram hazırlıklarına haftalar öncesinden başlarız. Sınıfımızı ve okulumuzu bayraklarla süsler, gösteriler hazırlız.

Bayram günleri neşe içinde okulumuza geliriz. Hazırladığımız gösterileri sunar, diğer sınıfların hazırladığı gösterileri izleriz. Coşku ve sevinç içinde kutlamalara katılırlız.

Cumhuriyetimiz 29 Ekim günü ilan edilmiştir. Bu önemli olayın yıl dönümlerini Cumhuriyet Bayramı olarak kutluyoruz.

23 Nisan, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açıldığı gündür. Bu nedenle her 23 Nisan'da Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyoruz.

23 Nisan, aynı zamanda dünyadaki tek çocuk bayramıdır. Dünyanın farklı ülkelerinden gelen çocuklar da bayramı bizimle birlikte kutlar, sevincimize ortak olurlar.

19 Mayıs, Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'dır. Atatürk, 19 Mayıs'ta Samsun'a çıkarak Kurtuluş Savaşı'nı başlatmıştır. Bu önemli günün yıl dönümü bizim için büyük bir bayramdır.

30 Ağustos, Kurtuluş Savaşı'nı kazandığımız, düşmanları yurdumuzdan attığımız günün yıl dönümüdür. Her yıl bu önemli günü Zafer Bayramı olarak kutluyoruz.

Etkinlik Zamanı

POSTER HAZIRLIYORUZ

- Millî bayramlarımızla ilgili resim ve fotoğraflar bulunuz, şiirler öğreniniz.
- Öğrendiğiniz şiirleri renkli kâğıtlara yazınız ve fon kartonuna yapıştırınız.
- Şiirlerin etrafına resim veya fotoğraflar yapıştırınız. Resim, şekil veya kenar süsleri çizerek sayfayı süsleyiniz.
- Posterlerinizi sınıf panosuna asınız ve arkadaşlarınızın da görmesini sağlayınız.

Çalışma Zamanı

Aşağıdaki bayramlarla kutlandıkları günleri eşleştiriniz.

Ulusal Egemenlik ve
Çocuk Bayramı

19 Mayıs

Atatürk'ü Anma ve Gençlik
ve Spor Bayramı

29 Ekim

Zafer Bayramı

23 Nisan

Cumhuriyet Bayramı

30 Ağustos

Öğrendikten Sonra

Millî bayramlarını kutlarken neler hissediyorsunuz?

ÖNDERİMİZ ATATÜRK

Öğrenmeden Önce

Atatürk nerede doğmuştur? Annesinin ve babasının adı nedir?

Atatürk'ün, yurdumuz için yaptıklarını okuyunuz. Bunlara başka neler ekleyebilirsiniz?

Bundan yıllar önce yurdumuz düşmanlar tarafından işgal edilmişti. Ordularımız dağıtılmış, silahlarımız ellerimizden alınmıştı. Tarih boyunca özgür yaşayan Türk milleti esir edilmek istenmişti.

Atatürk bu duruma çok üzüldü. Yurdumuzu düşmanlardan kurtarmak istedi. Neler yapabileceğini düşündü ve planladı. Önce Samsun'a giderek halkımızla konuşmaya karar verdi.

16 Mayıs günü Bandırma Vapuru'na binerek Samsun'a doğru hareket etti. 3 günlük deniz yolculuğundan sonra 19 Mayıs günü Samsun'a ulaştı. Burada Kurtuluş Savaşı'nı başlattı.

Atatürk'ün Samsun'a çıkarak Kurtuluş Savaşı'nı başlattığı bu gün bayram ilan edildi. Bu bayrama "Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı" adı verildi. Atatürk, bu bayramı gençlere armağan etti.

Atatürk, yurdumuzun ancak milletin çabasıyla kurtulacağına inanıyordu. Bunun için çeşitli şehirlerde toplantılar yaptı. Halkımıza neler yapmaları gerektiğini anlattı. Ardından milletin temsilcilerini Ankara'da topladı. 23 Nisan günü Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisini açtı. Meclis başkanı olarak Kurtuluş Savaşı'nı yönetti.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açıldığı gün "Ulusal Emenlik ve Çocuk Bayramı" ilan edildi. Atatürk, bu bayramı da çocuklara armağan etti.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Atatürk'ün önderliğinde Kurtuluş Savaşı'nı kazandı. Düşmanlar yurdumuzdan tamamen temizlendi. Atatürk, bundan sonra halkın kendi kendini yönetmesi gerektiğini düşünüyordu. 29 Ekim günü cumhuriyeti ilan etti. Türkiye Cumhuriyeti adıyla yeni bir devlet kurdu.

Cumhuriyetin ilan edildiği bu günü, her yıl Cumhuriyet Bayramı olarak coşkuyla kutlarız.

Etkinlik Zamanı

ATATÜRK ALBÜMÜ HAZIRLIYORUZ

- Atatürk ile ilgili fotoğraflar, şiirler ve anılar bulunuz.
- Fotoğrafları fon kartonlarına yapıştırınız. Şiirleri ve anıları renkli kâğıtlara yazınız.
- Bunları bir araya getirerek bir Atatürk Albümü hazırlayınız.
- Hazırladığınız albümleri sınıfta arkadaşlarınızla birlikte inceleyiniz.

Çalışma Zamanı

Aşağıdaki olayları gerçekleşme sırasına göre numara-landırınız.

Cumhuriyetin ilan edilmesi.

Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin açılması.

Atatürk'ün Samsun'a çıkması.

Yurdumuzun işgal edilmesi.

Çalışma Zamanı

Atatürk ile ilgili akrostiş çalışması yapınız.

A.....

T.....

A.....

T.....

Ü.....

R.....

K.....

Öğrendikten Sonra

Atatürk, 23 Nisan ve 19 Mayıs'ta kutladığımız bayram-ları kimlere armağan etmiştir?

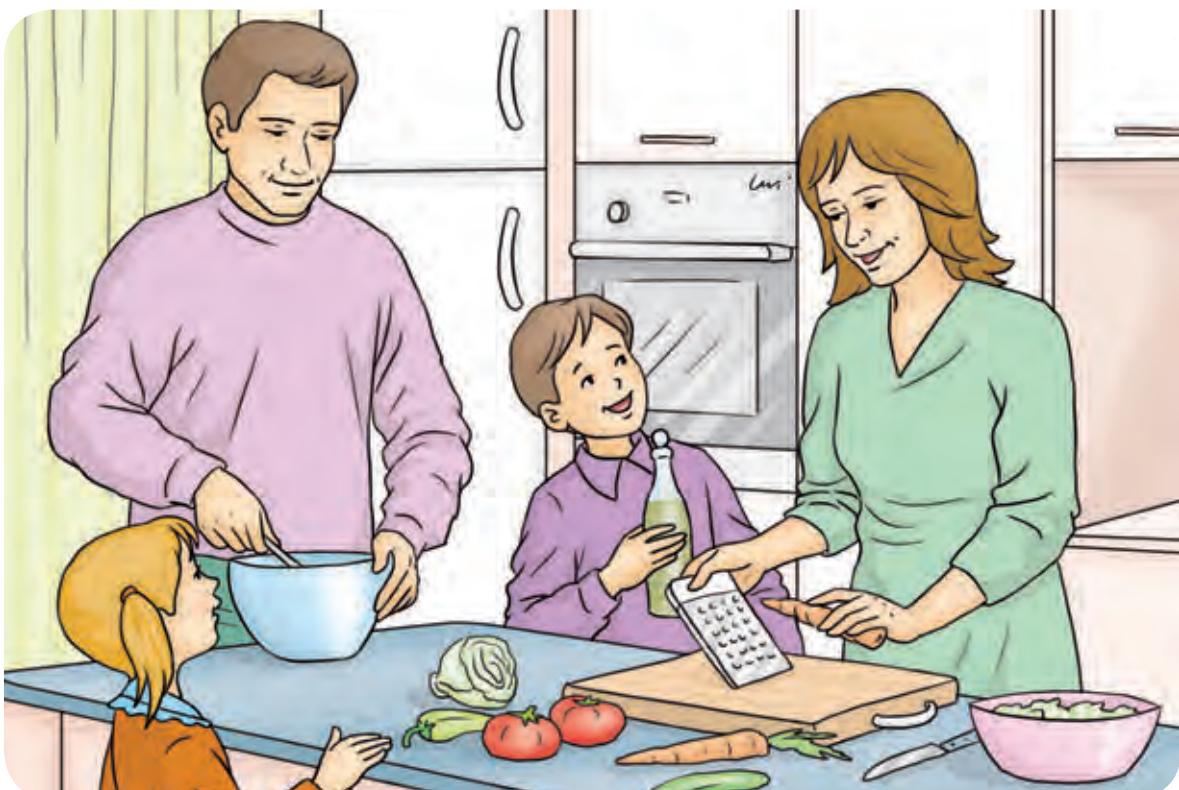
DİNİ BAYRAMLARIMIZ

3 Öğrenmeden Önce

Bayram günleri yaklaşlığında neler hissediyorsunuz?

Metinde hangi bayramlar anlatılıyor? Siz bu bayramlarda neler yapıyorsunuz?

Ramazan ve Kurban Bayramlarımız, dinî bayramlardır.

Ramazan ayında oruç tutarız. Sevdiklerimiz ile yaptığımız iftarlar sofralarımızı bereketlendirir. Aramızdaki dayanışmayı artırır. Ramazan ayı bittiğinde kutladığımız bu bayramın adı Ramazan Bayramıdır.

Paylaşmanın ve dayanışmanın en güzel örneklerini gösterdiğimiz bir diğer gün ise Kurban Bayramıdır.

Kurban Bayramı'nda kurban keser, etlerin bir bölümünü ihtiyaç sahipleriyle paylaşırız. Böylece onları mutlu eder, onlarla olan ilişkilerimizi de güçlendiririz.

Bayram hazırlıklarına günler öncesinden başlarız. Önce evlerimizi temizler, pırıl pırıl yaparız. Misafirlerimize ikram etmek için tatlılar, börekler, değişik yiyecek ve içecekler hazırlarız.

Bayram öncesi alışverişe çıkip yeni kıyafetler alırız. Onları giyeceğimiz günü düşünüp heyecanla bayramın gelmesini bekleriz.

Bayram sabahları erkenden kalkar, en temiz kıyafetlerimizi giyeriz. Ailemizdeki erkekler camiye gidip bayram namazı kılarlar.

Evde bayramlaşma bittikten sonra akrabalarımızı ve komşularımızı ziyaret ederiz. Ziyaret edemediğimiz kişileri ise telefonla ararız. Bazen de mesaj göndeririz.

Gittiğimiz yerlerde bize börekler, tatlılar ve içecekler ikram edilir. Ayrıca bayram şekeri tutulur. Bunları afiyetle yeriz. Ancak sağlığını bozmamaya dikkat ederiz.

Komşularımız ve akrabalarımız da bizleri ziyaret ederler. Biz de onlara ikramlarda bulunuruz.

Her güzel gün gibi bayramlar da biter elbette. Ama bizler hiç üzülmeyiz. Yüzümüzde gülümseme, bir sonraki bayramın gelmesini heyecanla beklemeye başlarız.

Çalışma Zamanı

Dinî bayramlarımızda yaptıklarınızı işaretleyiniz.

Büyüklerimizin ellerini öperiz.

Evlerimizi bayraklarla süsleriz.

Komşularımızı, akrabalarımızı ziyaret ederiz.

Gelen misafirlere ikramlarda bulunuruz.

Okulumuza gider, tören yaparız.

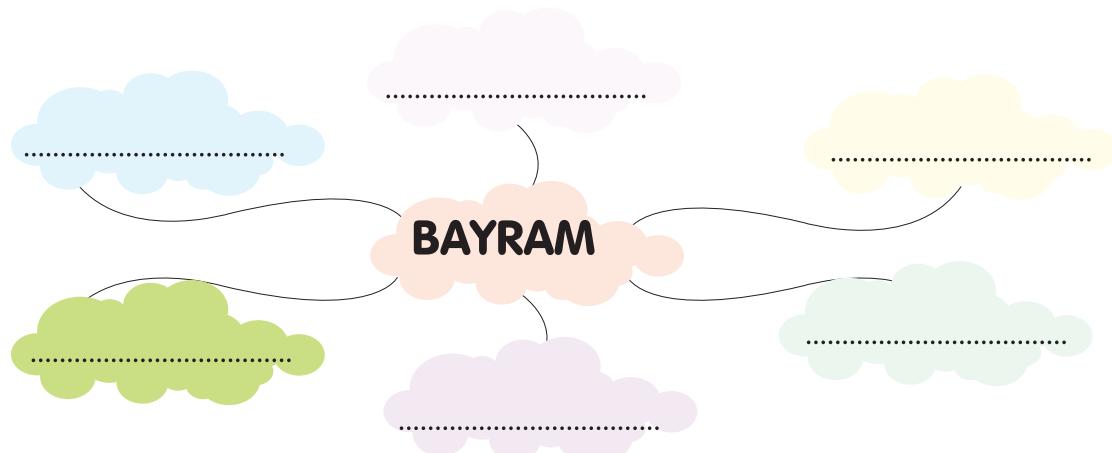

Dargin olduğumuz kişilerle barışırız.

Çalışma Zamanı

Bayramın sizin için çağrıştırdıklarını yazınız.

Çalışma Zamanı

Ramazan Bayramı'nda telefon ettiğiniz bir yakınınızla neler konuşursunuz?

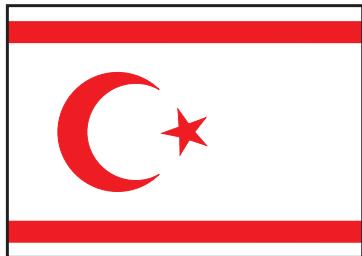
Öğrendikten Sonra

Dinî bayramlarda kimleri ziyaret edersiniz?

NELER ÖĞRENDİK?

1) Hangisi bizim bayrağımızdır? işaretleyiniz.

2) Hangisi İstiklâl Marşı'mızın şairidir? işaretleyiniz.

3) Atatürk, hangi bayramı çocuklara armağan etmiştir? işaretleyiniz.

Kurban Bayramı

Zafer Bayramı

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

4) Hangisi ülkemizin etrafındaki denizlerden biri **değildir**? işaretleyiniz.

Akdeniz

Ölüdeniz

Karadeniz

5) Hangi fotoğraflarda hayvancılık yapılmaktadır? işaretleyiniz.

6) Atatürk'ün Samsun'a çıktığı günün yıl dönümünde hangi bayram kutlanır? işaretleyiniz.

Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı

Şeker Bayramı

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

7) Aşağıdakilerden hangisi tarım faaliyetleri sonucunda yetiştirilen bir ürün **değildir**? işaretleyiniz.

Yumurta

Ekmek

Çay

8) Yaşadığınız çevrede en fazla yetiştirilen tarım ürünleri hangileridir? Yazınız.

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

9) Millî bayramlarımızın başındaki kutuya “M”, dinî bayramlarımızın başındaki kutuya “D” yazınız.

Kurban Bayramı

Zafer Bayramı

Atatürk’ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı

Cumhuriyet Bayramı

Ramazan Bayramı

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

10) Fotoğraflardaki oyunlarla adlarını eşleştiriniz.

Kaşık

Zeybek

Horon

Halay

11) Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

- Gelen misafirlere ikramda bulunmak onlara değer verdığımızı gösterir.
- Ramazan ve Kurban Bayramlarında akrabalarımızı ziyarete gideriz.
- Gelenek ve göreneklerimize bağlı yaşamak topumda sevilen bir insan olmamızı sağlar.
- Ülkemiz tarım ürünlerinin çok fazla yetişmediği bir ülkedir.
- Bayrağımız ve İstiklal Marşı'ımız vatanımızı ve milletimizi temsil eder.
- Millî bayramlarımızla dinî bayramlarımızın kutlanış şekilleri aynıdır.

12) Cümlelerdeki boşlukları aşağıdaki ifadelerden uygun olanlarıyla tamamlayınız.

23 Nisan

30 Ağustos

29 Ekim

19 Mayıs

- Her yıl tarihinde Cumhuriyet Bayramı'nı kutluyoruz.
- Her yıl tarihinde Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutluyoruz.
- Her yıl tarihinde Zafer Bayramı'nı kutluyoruz.
- Her yıl tarihinde Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutluyoruz.

BELİRLİ GÜNLER VE HAFTALAR

ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI

(23 Nisan)

23 NİSAN

Bugün Yirmi Üç Nisan,
Toplandı bütün vatan,
Millet Meclisimize
Atatürk oldu başkan

Kaldırdı hasta yurdu,
Yılmaz bir ordu kurdu,
Türk'ün şanlı sesini,
Dünyalara duyurdu.

Türk çocuğu gül, sevin,
Yaşa yurdunda emin,
Bugünü an, bayram et,
Bugün senindir, senin.

Vasfi Mahir KOCATÜRK

6. ÜNİTE

DOĞA VE ÇEVRE

ÜNİTEYE HAZIRLANALIM

- Size göre yaşadığınız çevreyi neler güzelleştirir?
- Güneş hangi mevsimde sizi daha fazla ısırır?
- Doğal afet denince akınıza neler geliyor?

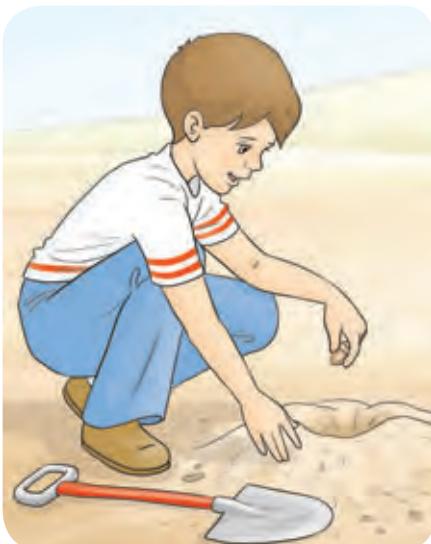
BİTKİLER NASIL BüYÜR?

Öğrenmeden Önce

Bahçenizdeki ya da evinizdeki çiçeklerin bakımıyla kimler ilgilenebilir?

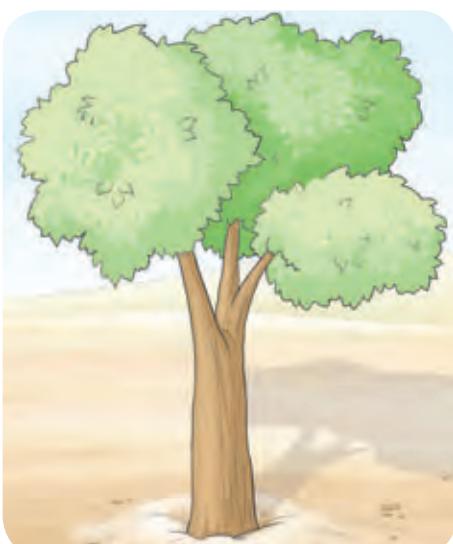
Sadık, dikkatli bitkinin büyümeye için neler yapıyor?

Her bitki başlangıçta minik bir tohumdur. Tohum önce toprağa ekilir.

Uygun miktarda hava, su, ısı ve ışık alan tohum çimlenir. Zamanla gelişerek filiz hâline gelir.

Hava, su, ısı ve ışık bitkilerin büyümeye için gereklidir. Bunları yeterli miktarda alan tohum, cinsine göre bir ağaç, çiçek veya sebzeye dönüşür.

Etkinlik Zamanı

GÖZLEM YAPIYORUZ

- 3 tane karton bardak alınız. Bardakları numaralandırınız, bardakların içini toprakla doldurunuz.
- Her bardağın içine birer tane fasulye tohumu ekiniz.
- Bardakları evinizde güneş alan bir yere koyunuz.
- 1. bardaktaki bitkiyi her gün düzenli olarak sulayınız.
- 2. bardaktaki bitkiyi de gibi sulayınız. Ancak suladıktan sonra hava almaması için üzerini kapatınız.
- 3. bardaktaki bitkiyi hiç sulamayınız.
- Bitkilerin gelişimine göre tabloyu doldurunuz.

	1. bardak	2. bardak	3. bardak
3.gün
5.gün
7.gün

Hangi bitki sağlıklı bir şekilde büyüp ve gelişti? Diğer bitkiler niçin büyüyemedi?

Öğrendikten Sonra

Bitkilerin büyümek ve sağlıklı kalmak için nelere ihtiyacı vardır?

BİTKİLERİN YARARLARINI ÖĞRENİYORUZ

Öğrenmeden Önce

Okulunuzun bahçesinde hangi bitkiler bulunuyor? Bunlar olmasa okulunuzda neler değişir?

Ceren ve babasının ne yaptığını inceleyiniz ve konuştuklarını okuyunuz.

Bahar gelmiş, havalar ısınmıştı. Her taraf çiçeklerle süslenmiş, ağaçlar yeşil elbiselerini giymişti.

Ceren'in annesi,

- Haydi, hep birlikte pikniğe gidelim. Biraz temiz hava alır, dinleniriz, dedi.

Ceren, çok şaşırmıştı. Evimizdeki, okulumuzdaki hava temiz değil mi yoksa, diye düşündü.

Kısa sürede piknik hazırlıklarını tamamlayarak yola çıktılar. Büyük ağaçların, rengarenk çiçeklerin bulunduğu bir yere geldiler. Burası o kadar güzeldi ki... Yaşadıkları yerden oldukça farklıydı.

Piknik yapacakları yere yerleştikten sonra babası,

- Cerenciğim, haydi şu büyük ağaçın dallarına bir salıncak kuralım. Sen sallanmayı seversin, dedi.

Ceren çok mutlu oldu. Birlikte güzel bir salıncak kurdular. Ardından babası Ceren'i sallamaya başladı. Rüzgâr, Ceren'in yüzünü serinletiyordu. Mis gibi temiz hava içini dolduruyordu.

Ceren evde aklına takılan soruyu babasına sordu:

- Babacığım, annem pikniğe gidip biraz temiz hava alalım demişti. Yaşadığımız yerdeki hava temiz değil mi?

Babası gülümseyerek kızını cevapladı:

- Cerenciğim. Bitkiler, özellikle de ağaçlar havadaki tozları emer. Ayrıca oksijen üretecek soluduğumuz havayı temizler. Yaşadığımız yerde çok fazla bitki ve ağaç yok. Bu nedenle buradaki hava daha temiz elbette.

- Demek bitkiler soluduğumuz havayı temizliyor. Şimdi anlıyorum öğretmeniminizin neden sürekli bitkileri koruyalım dediğini.

- Sadece bu kadar da değil Ceren. Bitkiler bizler ve birçok canlı için besin kaynağıdır. Pek çok canının yuvasıdır. Çevreyi güzelleştirir, toprağın verimini de artırır.

Ceren biraz üzülmüştü.

- Peki, öyleyse yaşadığımız yerlere niçin çiçek ekip ağaç dikmiyoruz, diye sordu.

- Bununla ilgili çalışan kuruluşlar var elbette. Ayrıca belediyeler de çevremizi çiçeklendirmek, ağaçlandırmak için çalışıyor. Ancak yeterli değil. Hepimiz imkânlarımız ölçü-sünde bitki yetiştirmeli ve onları korumalıyız.

Ceren, bir an için bitkilerin olmadığı bir yaşamı düşündü. Böyle bir yaşam olamazdı. Eve döner dönmez bir çiçek dikecek ve onu özenle koruyacaktı.

Ceren'in babası bitkilerin hangi yararlarından bahsediyor? Bunlara başka neler eklenebilir?

Etkinlik Zamanı

AĞAÇ DİKİYORUZ

- İmkânlarınız uygunsa okul olarak ağaç dikme kampanyası düzenleyiniz. Bunun için yaşadığınız yerin belediyesinden yardım alabilirsiniz.
- Ağaç dikme olanağınız yoksa çiçek tohumları alarak okulunuzun bahçesindeki uygun yerlere ekiniz.
- Diktiğiniz ağaçların ya da ektiğiniz çiçeklerin bakımıyla ilgilenmeyi unutmayın.

Çalışma Zamanı

Dikmek istediğiniz ağaçların ya da ekmek istediğiniz çiçeklerin resmini çiziniz.

Öğrendikten Sonra

Bitkilerin bizlere ve yaşadığımız çevreye ne tür faydalari vardır?

HAYVANLAR NELER İSTER?

Öğrenmeden Önce

Evinizde hayvan besliyor musunuz? Besliyorsanız onun bakımı için neler yapıyorsunuz?

Resimlerdeki hayvanların yaşamalarını sürdürmek için neler yaptığını anlatınız.

Tüm hayvanlar yaşamalarını sürdürbilmek için suya ve besine ihtiyaç duyar.

Suda yaşayan hayvanlar, solungaçlarıyla suyun içindeki havayı teneffüs ederler. Bu hayvanlar suyun dışına çıktılarında yaşamalarını sürdürmezler.

Hayvanların su ve besin dışında havaya da ihtiyacı vardır. Karada yaşayan hayvanlar, bizler gibi havanın içindeki oksijeni soluyarak yaşamalarını sürdürürler.

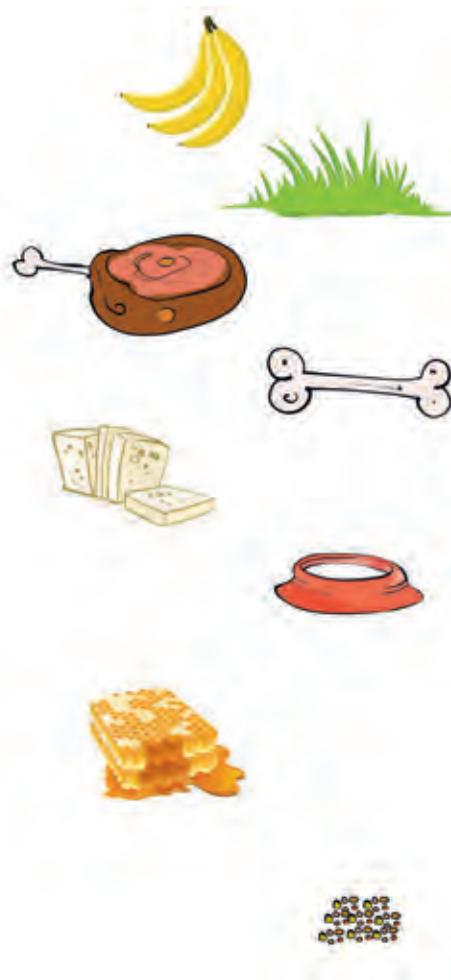
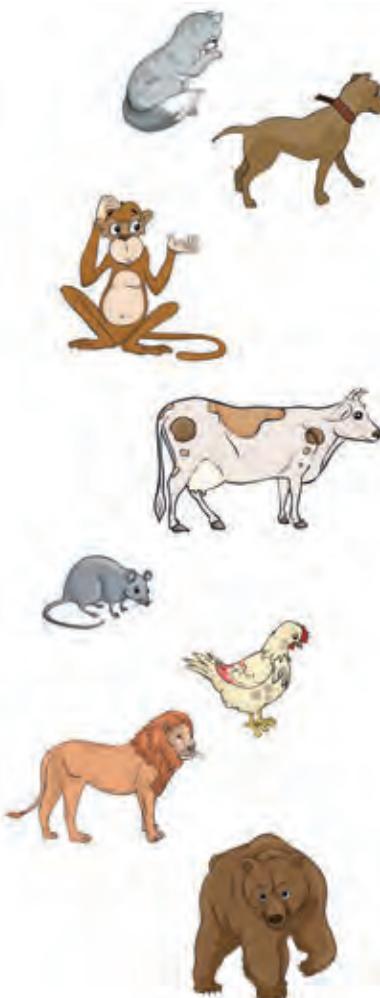

Toprağın içinde de hava vardır. Karınca, solucan gibi hayvanlar toprağın içindeki bu havayı soluyarak yaşamalarını sürdürürler.

Çalışma Zamanı

Hayvanlarla besinlerini eşleştiriniz.

Öğrendikten Sonra

Hayvanlar, yaşamalarını südürebilmek için nelere ihtiyaç duyar?

BİTKİ VE HAYVANLARI KORUYORUZ

Öğrenmeden Önce

Çevremizde bizim dışımızda hangi canlılar yaşıyor? Bu canlıları korumak için neler yapıyorsunuz?

Resimlerdeki kişilerin, bitki ve hayvanları korumak için neler yaptığını anlatınız.

Çevremizde bizim dışımızda bitki ve hayvanlar da yaşar. Onların pek çok özelliğinden yararlanırız. Güvenli bir yaşam sürdürmek bizler kadar onların da hakkıdır. Bitki ve hayvanları korumak hepimizin görevidir.

Çalışma Zamanı

Bitki ve hayvanları korumakla ilgili bir slogan yazınız.

Çalışma Zamanı

Bitki ve hayvanları korumak için neler yapabiliriz? Listeleyerek yazınız.

-
-
-
-
-
-
-
-

Öğrendikten Sonra

Çevrenizdeki bitki ve hayvanlara nasıl davranıyorsunuz? Onlara zarar verenleri nasıl uyarıyorsunuz?

YÖNÜMÜZÜ BULUYORUZ

Öğrenmeden Önce

Sabah ve akşam saatlerinde evinizin hangi odaları daha aydınlık oluyor? Sizce bunun nedeni ne olabilir?

Resimlerde neler görüyorsunuz? Ömer, yönleri belirlemek için nasıl bir yol izliyor? Anlatınız.

Güneş, her sabah doğar ve dünyamızı aydınlatır. Güneşin doğduğu yön **doğudur**. İlk önce evin doğusundaki ağaç güneşe “Merhaba!” diyor.

Aksam olunca güneş batar. Güneşin battığı yön **batıdır**. En son evin batısındaki çiçekler güneşe “Güle güle!” der.

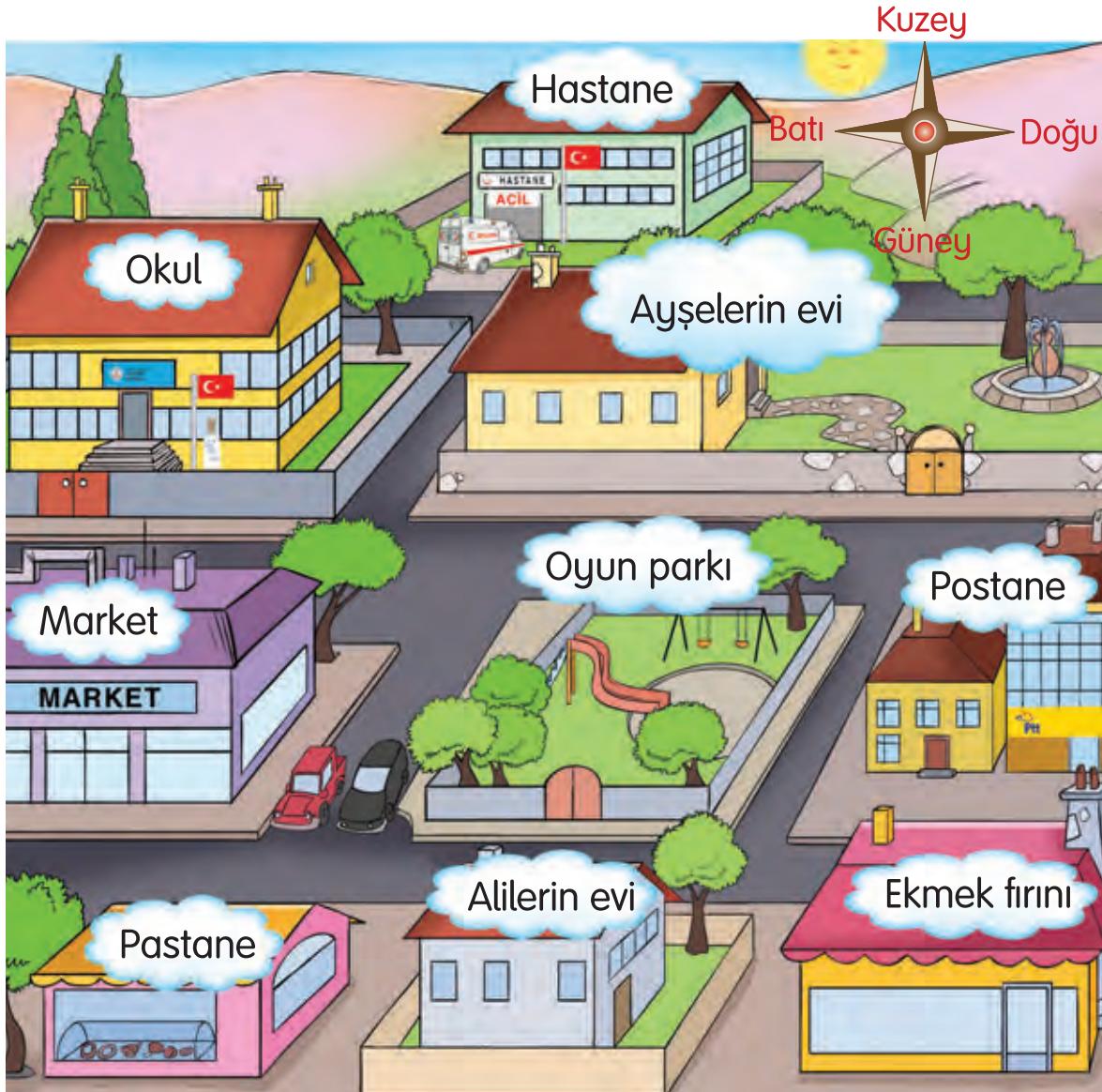

Ömer, güneşin doğduğu tarafa sağ kolunu uzattı. Bu durumda sağ kolu doğuyu, sol kolu batıyı gösterdi. Ömer, böyle yaparak yüzünü **kuzey**, sırtını **güney** yönüne dönmüş oldu.

Çalışma Zamanı

Cümlelerdeki boşlukları resme göre tamamlayınız.

- Okulun doğusunda vardır.
- Marketin güneyinde vardır.
- Market, pastanenin
- Alilerin evinin kuzeyinde vardır.
- Okulun güneyinde..... vardır.
- Oyun parkı, postanenin

Çalışma Zamanı

Yonları kullanarak Mincir'in eve giderken izlediği yolu tarif ediniz.

Etkinlik Zamanı

EVİMİZİN YÖNÜNÜ BELİRLİYORUZ

- Güneşin doğuşunu ve batışını gözlemleyiniz.
- Güneşin hareketlerine göre yönleri belirleyiniz.
- Evinizin doğu, batı, kuzey ve güney taraflarında hangi odaların bulunduğu söyleyiniz.

Öğrendikten Sonra

Güneş'in doğduğu ve battığı yönler hangileridir?

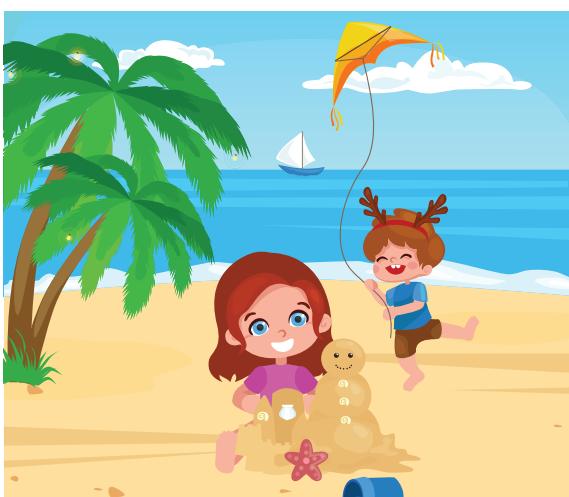
HER MEVSİM ÇOK GÜZEL

Öğrenmeden Önce

En sevdiğiniz mevsim hangisidir? Neden?

Resimlerdeki mevsimlerin adlarını yazınız ve özelliklerini anlatınız.

Farklı mevsimlerde çevrenizde ne tür değişiklikler oluyor? Bu değişiklikler sizi nasıl etkiliyor?

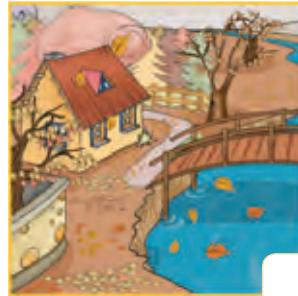

Çalışma Zamanı

Şiirlerde anlatılan mevsimlerle resimleri eşleştiriniz.

...
Dallar çiçek açtı açtı.
Kırlangıçlar uçtu uçtu.
Kar eridi, sular coştu...
Oh, ne hoştu, Oh, ne hoştu
-Oh! Açıldı gözüm, gönlüm
Gördüm... Gördüm... Gördüm... Gördüm...

1

...
Yeşil başak altın oldu.
Değirmene buğday geldi.
Ne güzeldi... Ne güzeldi...
Oh! Açıldı gözüm, gönlüm
Gördüm... Gördüm... Gördüm... Gördüm...

2

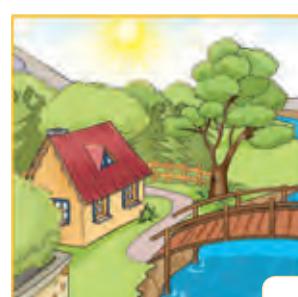
...
Neler gördü, neler gözüm.
Bağda salkım salkım üzüm.
Yerde yaprak sarı sarı...
Yağmur coşturdu suları...
Tepelere sisler indi...
Ne şirindi, ne şirindi...
Oh! Açıldı gözüm, gönlüm...
Gördüm... Gördüm... Gördüm... Gördüm...

3

...
Isıtmayan güneş gördüm...
Sobalarda ateş gördüm...
Dağlar taşlar bembeyazdı,
Sokakta kış, evde yazdı...
Evi ne çok sevsem azdı.

4

Behçet Kemal ÇAĞLAR (Kısaltılmıştır.)

Öğrendikten Sonra

Kış ve yaz mevsimi arasında hangi farklılıklar vardır?

DOĞAL AFETLERİ ÖĞRENİYORUZ

Öğrenmeden Önce

Yağmurların çok fazla yağması çevremize ne tür zararlar verebilir?

Fotoğrafları inceleyiniz ve metinleri okuyunuz. Doğal afetlerin sebep olabileceği zararları anlatınız.

Bazı doğa olayları sonucunda doğal afetler yaşanabilir. Doğal afetler can ve mal kaybına neden olabilir.

Yer kabuğunun çatlaması ya da kırılması sonucunda depremler oluşur.

Şiddetli yagan kar sonucunda çığ olayı yaşanabilir.

Şiddetli yağan yağmur, sele neden olabilir.

Toprağın aşağı doğru hareket etmesi sonucunda heyelan olayı meydana gelir.

Rüzgârin çok şiddetli esmesi sonucunda fırtına çıkabilir.

Şiddetli esen rüzgârlar sonucunda hortumlar oluşabilir.

Ormanlık bir alana yıldırım düşmesi orman yangınlarına neden olabilir.

Etkinlik Zamanı

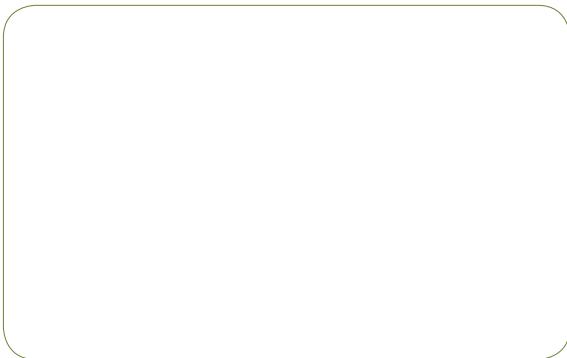
ARAŞTIRIYORUZ

- Ülkemizde en sık görülen doğal afetin hangisi olduğunu araştırınız.
- Bu doğal afetle ilgili fotoğraflar bulunuz.
- Fotoğrafları fon kartonlarına yapıştırarak bir poster hazırlayınız.
- Posterinizi sınıfa getirerek arkadaşlarınıza gösteriniz.

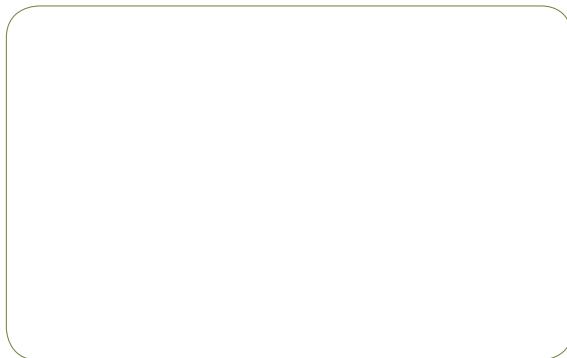

Çalışma Zamanı

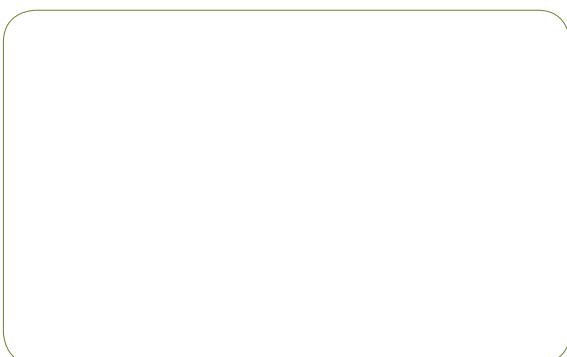
Kitabınızın **Ek-4A** sayfasındaki fotoğrafları kesiniz ve aşağıdaki yerlerine yapıştırınız.

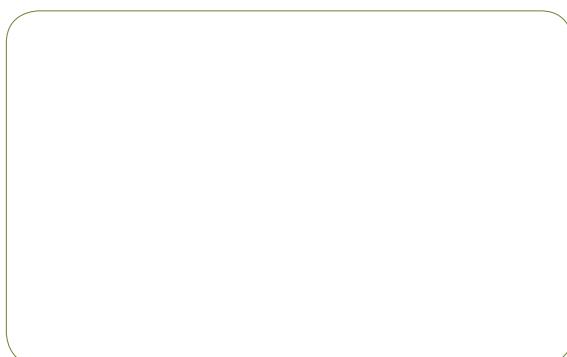
SEL

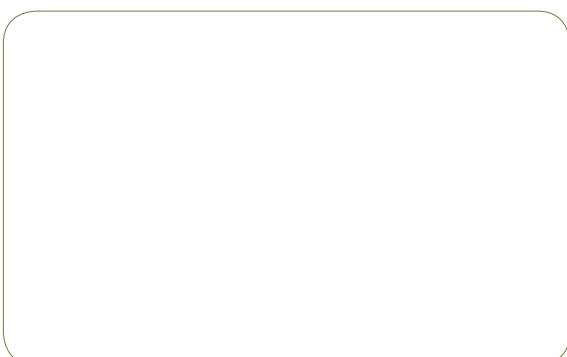
HEYELAN

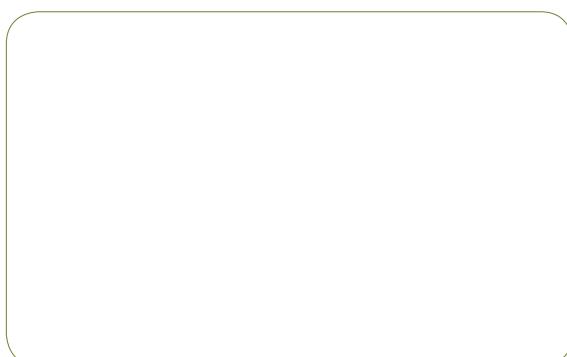
HORTUM

DEPREM

FIRTINA

ÇIĞ

Öğrendikten Sonra

Doğa olayları sonucunda hangi doğal afetler meydana gelebilir?

ÇEVREMİZE NELER OLDU?

Öğrenmeden Önce

İnsanlar hangi davranışlarıyla yaşadıkları çevreye zarar verebilirler?

Resimleri inceleyiniz ve metni okuyunuz.

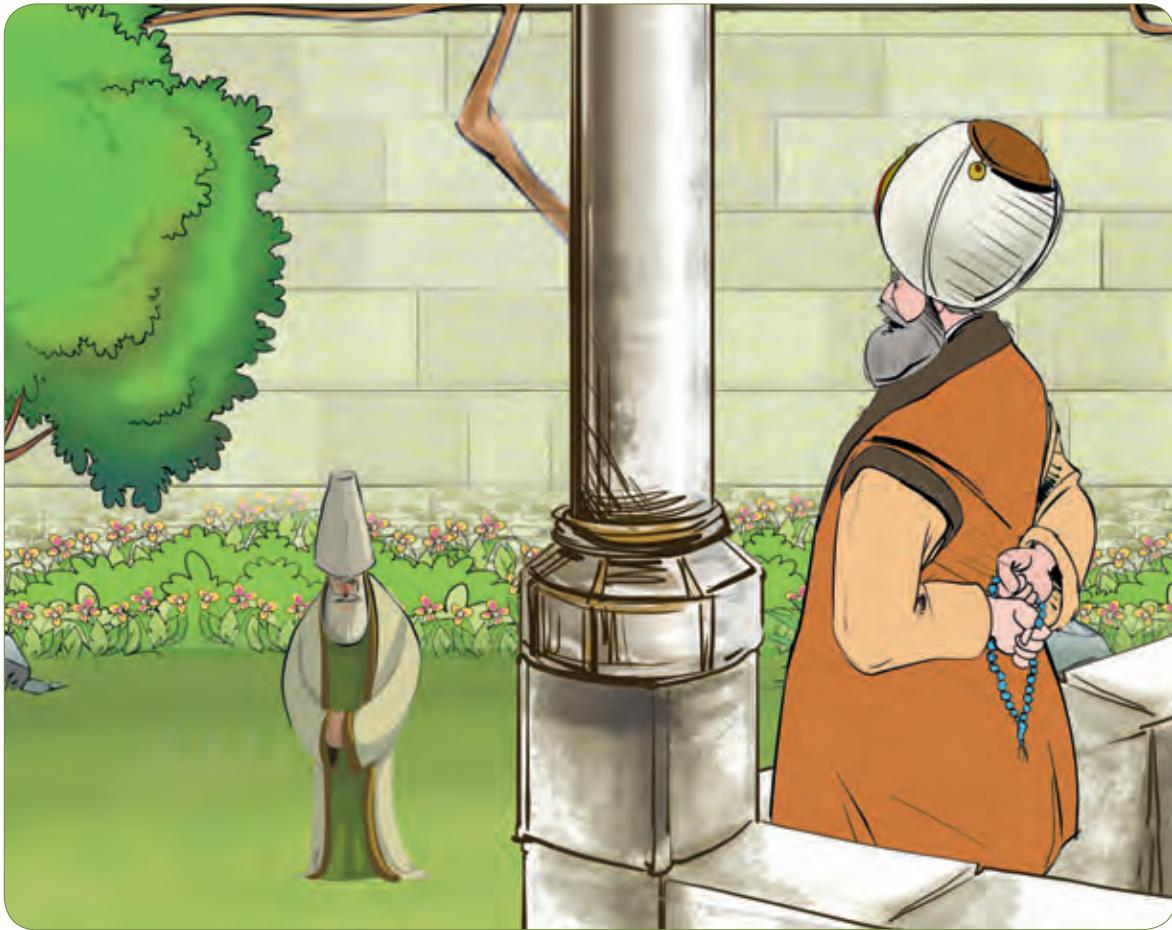

GÜZELLİKLER ÜLKESİ

Bir varmış, bir yokmuş. Çok eski zamanlarda bir ülkede iyi yürekli ancak aklını kullanmayan insanlar yaşamış. Bu yüzden ülkenin adı Akılsızlar Ülkesi'ymiş.

Akılsızlar Ülkesi'nde yaşayan insanların bir sorunu varmış. İnsanlar çalışkan olmalarına rağmen yiyecek bir lokma ekmeği zor bulurlarmış. Ülkenin toprakları verimsiz, havası çok kırliymış.

Bir gün ülkenin padişahı askerlerine emir vermiş. "Ürünleri bol, toprakları verimli bir yer bulunsun!" demiş.

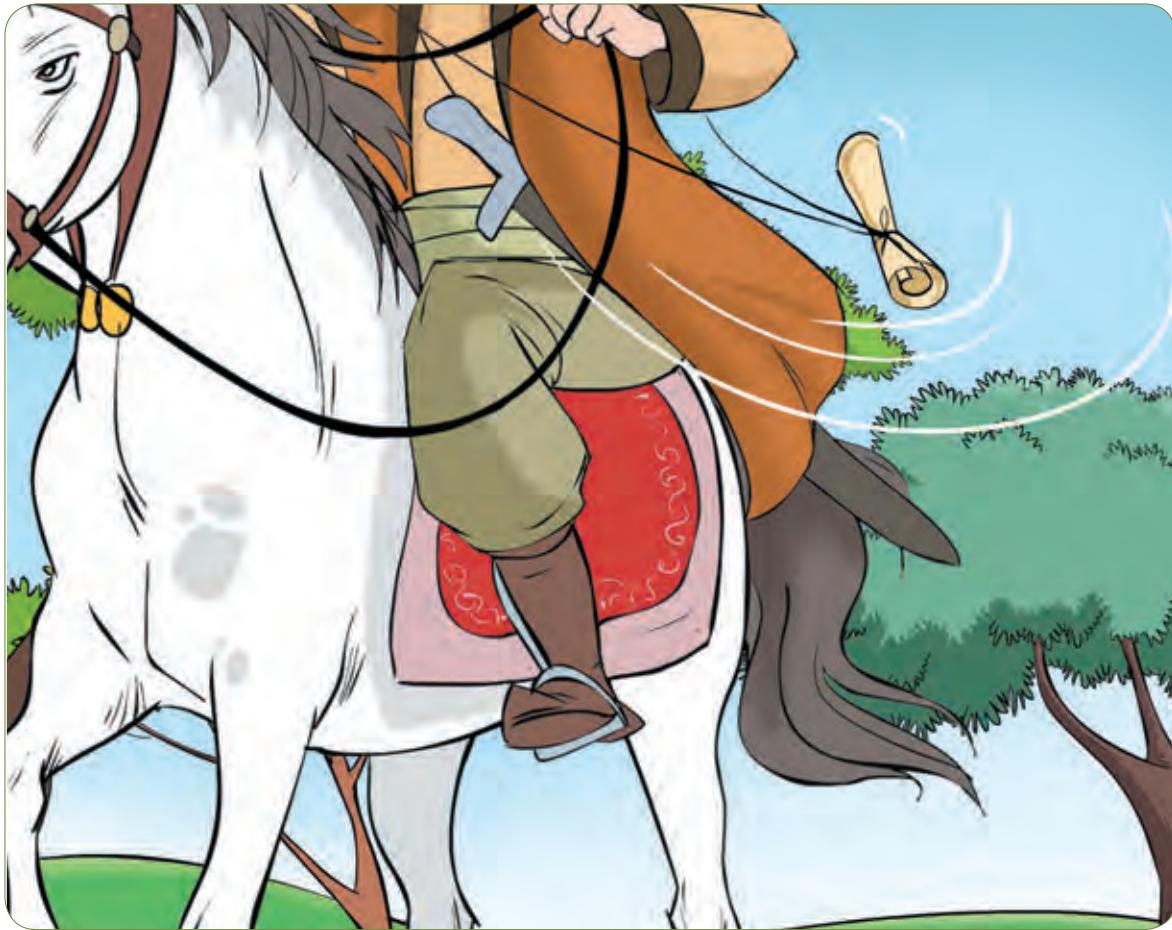
Padişah emir verir de tutulmaz mı? Askerler dört bir yana dağılmışlar. Kısa zamanda yemyeşil ormanlarla çevrili, türlü türlü yiyeceklerin bulunduğu bir yer bulmuşlar.

Akılsızlar Ülkesi'nin halkı hep birlikte bu yere taşınmış. Herkes çok mutluymuş. Burası hem çok güzel hem de çok verimliydi. Ama bu mutluluk uzun sürmemiştir. Bir süre sonra yağmurlar azalmaya başlamış. Erozyon, verimli toprakları alıp götürmüştür.

Sadece bu kadar da değil. Ülke halkı sürekli hastalanır olmuş. Hele de çocuklar. Dışarıda birazcık oynasalar üç gün hasta yatıyorlar olmuş.

Padişah ne yapacağını şaşırılmış. "Vezirlerime akıl danışayım." diye düşünmüştür ama ne fayda? Onlar da akıllarını hiç kullanmamışlardır.

Sonunda padişah komşu ülkenin akıllı vezirini çağırma-ya karar vermiş. Bir mektup yazarak onu davet etmiştir.

“Komşu komşunun külüne muhtaçtır.” derler. Mektubu alan vezir düşmüş yola. Kısa zamanda Akılsızlar Ülkesi'ne ulaşmış. Bir de ne görsün? Ülke çöplük gibiymiş. Herkes her şeyi sokağa atıyordu. Ayrıca ülkede hiç ağaç yokmuş. Çünkü ülke halkı, ağaçları hiç düşünmeden kesmiş.

Vezir, padışahın huzuruna çıkmış. Onu dinledikten sonra, “Sevgili padışahım. Ülkenizde hiç ağaç yok. Ağaç olmayan yerde sel, erozyon gibi doğal afetler elbette olur. Ayrıca temiz hava ve toprağın verimi azalır. Tekrar ağaç diker, çevrenizi temiz tutarsınız bu sorunları yaşamazsınız.” demiş.

Padişah hemen bir emir yayınlamış. “Bundan sonra herkes bir ağaç dikecek. Kimse çevreyi kirletmeyecek.” demiş

Akılsızlar Ülkesi bir süre sonra yemyeşil ve tertemiz bir yer olmuş. Artık herkes aklını kullanıyor, bir iş yapmadan önce sonuçlarını düşünüyor. Ülkenin adı da değişmiş. Güzellikler Ülkesi'nin halkı hiç hasta olmuyormuş.

Çalışma Zamanı

Aşağıdaki soruları Güzellikler Ülkesi metnine göre cevaplayınız.

- Akılsızlar Ülkesi’nde yaşayanlar nasıl insanlarmış?
.....
- Askerlerin buldukları yeni ülke nasıl bir yermiş?
.....
- Ülke halkı yeni yerlerinde hangi sorunları yaşamış?
.....
- Ağaçların kesilmesi sonucunda neler olmuş?
.....
- Çevrenin kirletilmesi sonucunda neler olmuş?
.....
- Ülkenin adı niçin Güzellikler Ülkesi olarak değiştirilmiş?
.....

Çalışma Zamanı

Ormanları korumakla ilgili bir slogan yazınız.

Öğrendikten Sonra

Ormanların yok edilmesiyle sel, erozyon ve hava kirliliği arasında nasıl bir ilişki vardır?

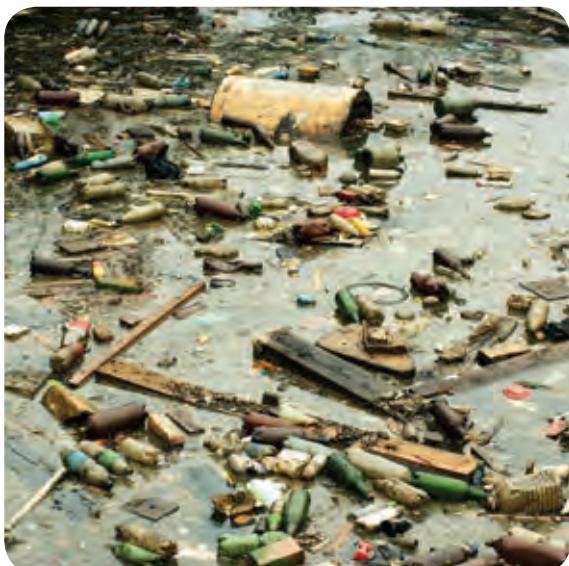
HER YER TERTEMİZ

Öğrenmeden Önce

Yaşadığımız yerin temiz veya kirli oluşu bizi nasıl etkiler?

Fotoğraflardaki yerlerden hangisinde yaşamak istersiniz? Neden?

Fotoğraflarda sizi rahatsız eden neler var? Sizce bu çevreler niçin bu kadar kirlenmiş olabilir?

Etkinlik Zamanı

AFİŞ HAZIRLIYORUZ

Aşağıdaki yönergeleri izleyerek “Çevremiz” konulu bir afiş hazırlayınız:

- Temiz ve kirli çevrelere ait fotoğraflar bulunuz.
- Bunları fon kartonlarına yapıştırınız.
- Fotoğrafların yanına renkli kalemlerle kısa açıklamalar ve sloganlar yazınız.
- Afişlerinizi sınıf veya okul panosunda sergileyiniz.

Çalışma Zamanı

Aşağıdaki davranışlardan çevre kirliliğine neden olanları işaretleyiniz.

Fabrika bacalarından çıkan dumanlar

Çöp kovasına atılan çöpler

Arabaların egzozlarından çıkan gazlar

Geri dönüşüm kutularına atılan eşyalar

Yerlere atılan çöpler

Öğrendikten Sonra

Yaşadığımız çevrenin temiz olması için bizlere hangi görev ve sorumluluklar düşmektedir?

TEKRAR KULLANIYORUZ

Öğrenmeden Önce

Kullandığınız eşyalardan hangilerini çöp kutularına atıyorsunuz?

Resimdeki öğrencilerin neler yapıyorlar? Siz kullandığınız kâğıtları nereye atıyorsunuz?

Kullandığımız ve artık işimize yaramayan her esya çöp değildir. Bazı eşyalar tekrar kullanılabilir ya da başka bir eşyanın üretilmesini sağlayabilir.

Plastik, kâğıt ve cam eşyalar, piller ile bitkisel yağlar yeniden üretime girebilirler. Bu eşyaları çöp kutuları yerine geri dönüşüm kutularına atmalıyız. Böylece hem ağaçların kesilmesine hem de çevremizin kirlenmesine engel olabiliriz.

Çalışma Zamanı

Aşağıdaki eşyaları oklarla atılması gereken kutulara götürünüz.

Öğrendikten Sonra

Hangi eşyalar geri dönüşüm kutularına atılmalıdır?

NELER ÖĞRENDİK?

1) Aşağıdaki hayvanlardan hangileri suyun içindeki havayı soluyarak yaşamını sürdürür? işaretleyiniz.

2) Hangi hayvanlarla yediği yiyecek yanlış eşleştirilmişdir? işaretleyiniz.

köpek - et

kedi - ot

inek - ot

eşek - et

kaplan - et

aslan - ot

3) Aşağıdakilerden hangisi insanların olumsuz davranışları sonucunda meydana gelir? işaretleyiniz.

çığ

hava kirliliği

deprem

4) Çiftçilerin ürünlerini hasat ettikleri mevsim aşağıdakilerden hangisidir? işaretleyiniz.

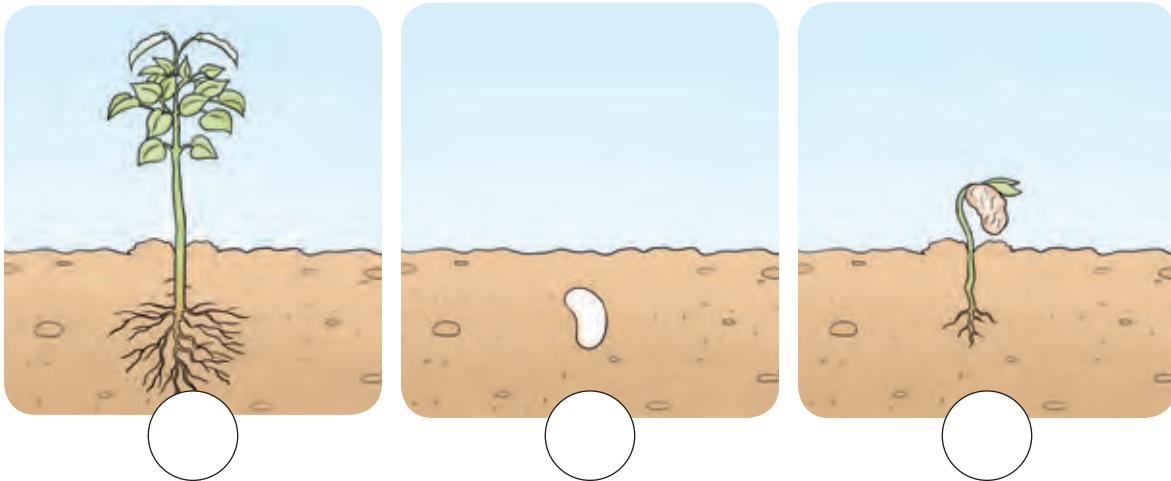
kış

ilkbahar

yaz

sonbahar

4) Resimlerdeki olayları gerçekleşme sırasına göre numaralandırınız.

5) Aşağıdaki soruların cevaplarını yazınız.

- Doğa olayları sonucunda hangi doğal afetler görülebilir?

.....

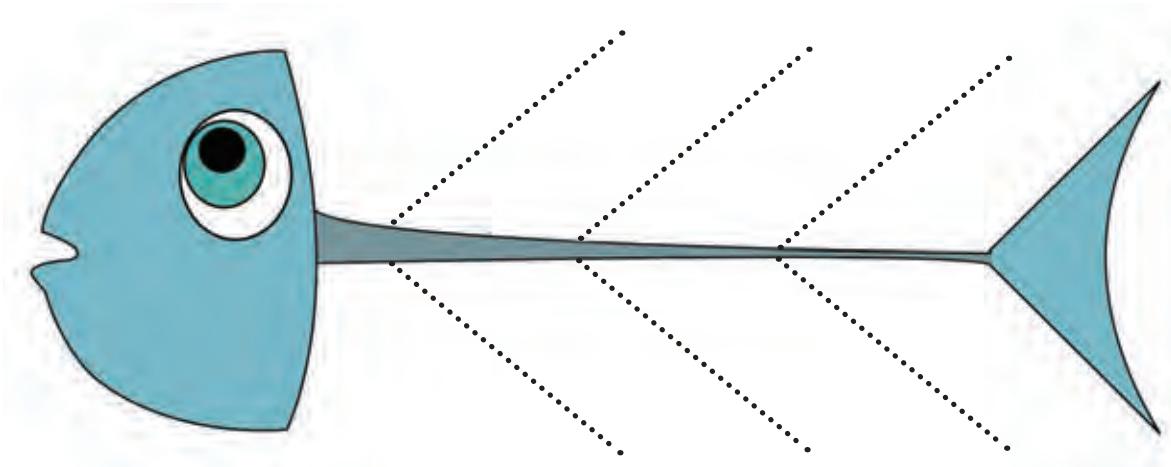
- Bitkilerin sağlıklı büyüyebilmesi için neler gereklidir?

.....

- Hayvanların yaşayabilmek için nelere ihtiyacı vardır?

.....

6) Ormanların yok edilmesi hangi sorumlara neden olur?
Balık kılıcığına yazınız.

11) Mevsimlerle yaşadığı ayları örnekteki gibi eşleştiriniz.

mart

temmuz

ekim

şubat

haziran

aralık

mayıs

eylül

kasım

ocak

ağustos

nisan

BELİRLİ GÜNLER VE HAFTALAR

TRAFİK VE İLK YARDIM HAFTASI (Mayıs ayının ilk haftası)

TRAFİK

Bir geçide varınca
Dur kırmızı yanınca
Sarı hazır ol demek
Bir saniye sürmez pek

Ardından yeşil yanar
Sana açılır yollar
Yeşilde geç karşıya
Geç kalmazsın karşıyla.

Cuma KARATAŞ

ANNELER GÜNÜ (Mayıs ayının ikinci pazar günü)

ANNELER GÜNÜ

Senden ayrı duramam
Benim biricik annem.
Her sabah uyanınca
Seni ararım hemen.

Bugün anneler günü
En çok sevinen benim.
Seni candan kucaklar
Ellerinden öperim.

Hasan ATABEY

ATATÜRK'Ü ANMA VE GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI (19 Mayıs)

19 MAYIS

19 Mayıs,
Türk'ün temel taşıdır,
Onun ardından gelen,
Kurtuluş Savaşıdır.

İşte Türk gençliğine,
Sağlam temeldir, diye,
Türk'ün bu şanlı günü,
Bırakıldı hediye.

Dünkü 19 Mayıs,
Bir kurtuluş düğünü.
Bugün 19 Mayıs,
Gençlik ve Spor günü.

R. Gökalp ARKIN

SÖZLÜK

-A-

adres: Bir kimsenin oturduğu yer.

akraba: Kan bağıyla birbirine bağlı olan kimseler.

akrobatik: Cambazlık ile ilgili.

akrostiş: Her dizenin ilk harfi yukarıdan aşağıya doğru okunduğunda ortaya bir söz çıkacak bir biçimde düzenlenmiş şiir.

avuç: Elin parmak uçlarıyla bilek arasındaki iç bölümü.

-B-

batı: Güneşin battığı yön.

bitkisel yağ: Bitkilerden elde edilen yağ.

boy: Bir şeyin tabanı ile en yüksek noktası arasındaki uzaklık.

-C-

cadde: Ana yol.

cumhuriyet: Milletin, egemenliği kendi elinde tuttuğu ve bunu belirli süreler için seçtiği milletvekilleri aracılığıyla kullandığı yönetim biçimini.

-Ç-

çığ: Dağın bir noktasından kopup yuvarlanan kar kümesi.

-D-

dağınık: Geniş bir alana yayılmış olan.

dalgalı: Kırımlı saç.

deprem: Yer sarsıntısı, zelzele.

dizlik: Korumak amacıyla dize geçirilen şey.

doğu: Güneşin doğduğu yön.

doğal afet: İnsan eliyle önlenemeyen sel, fırtına, deprem, dolu vb. felaketlerin her biri.

düğün: Evlenme veya sünnet nedeniyle yapılan tören, eğlence.

dürüstlük: Doğruluk.

düzenli: Düzeni olan, yerli yerinde, tertipli.

-E-

eşsiz: Eşi benzeri olmayan.

egzoz: İçten yanmalı motorlarda yanan akaryaktın gazi.

-F-

fatura: Satıcının alıcıya verdiği hesap pusulası.

fırtına: Çok güçlü rüzgâr.

-G-

gelenek: Bir toplumda, eskiden kalmış olmaları sebebiyle saygın tutulup kuşaktan kuşağa iletilen davranışlar.

görenek: Bir şeyi eskiden olduğu gibi yapma alışkanlığı, âdet.

görüş: Bir olay, varlık veya düşünce üzerinde varılan yargı, fikir.

güney: Solunu doğuya, sağını batıya veren kimsenin tam karşısına düşen yön.

-H-

halay: Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde genellikle davul ve zurna eşliğinde toplu olarak oynanan bir halk oyunu.

hasat: Ürün kaldırma, ekin biçme işi.

harman: Tanelerin başaklarından ayrılması işi.

heyelan: Toprak kayması.

hortum: Sütun biçiminde oluşan bir fırtına türü.

-İ-

il: Ülkenin vali yönetimindeki bölümü, vilayet.

ilçe: Yönetim bakımından yurt bölümlemesinde ilden sonra gelen bölüm.

ilgi: Belirli bir olay veya etkinlikten hoşlanma.

iş birliği: Çalışma ortaklısı.

iyimser: Genellikle her düşünce ve işi iyi olarak değerlendiren.

-K-

karamsar: Kötümser.

kasaba: Şehirden küçük, köyden büyük, henüz kırsal özelliklerini yitirmemiş olan yerleşim merkezi.

kask: Başı darbelerden korumak için kullanılan sağlam başlık.

kına gecesi: Düğünden önceki gece kızın evinde gelinin parmaklarına kına yakılırken yapılan eğlence.

kuzey: Sağını doğuya, solunu batıya veren kimsenin tam karşısına düşen yön.

-M-

mahalle: Bir şehrin, bir kasabanın, büyükçe bir köyün bölündüğü parçalardan her biri.

masal: Hayale dayanan, olağanüstü olayları anlatan yazı türü.

mektup: Bir şey haber vermek, sormak, istemek veya duyguları bildirmek için yazılan kâğıt.

millî marş: Ülkelerin bağımsızlık simgelerinden olan, resmî makamlarca onaylanmış, çeşitli etkinliklerde seslendirilen marş.

-N-

nazik: Başkalarına karşı saygılı davranış.

-Ö-

özenli: Özen gösterilerek yapılan iş.

-P-

poster: Duvara asılan büyük boy resim.

postacı: Mektup, gazete, havale, paket vb. ni gönderilen yere ulaştıran görevli.

-R-

reçete: Üzerinde doktorun hastası için gerekli gördüğü ilaçlarla, bunların kullanımı biçimleri yazılı olan kâğıt.

-S-

sel: Sürekli yağan yağmurdan veya eriyen kardan oluşan, geçtiği yerlere zarar veren taşın su, su taşkını.

slogan: Bir düşünceyi kolay hatırlanıp tekrarlanabilir bir biçimde ifade eden kısa, çarpıcı söz.

sokak: İl, ilçe vb. yerleşim bölgelerinde, iki yanında evler olan, caddeye oranla daha dar veya kısa olabilen yol.

solungaç: Suda yaşayan hayvanların solunum organı.

-T-

tarafsız: Yansız.

tasarruf: Para biriktirme, artırım.

teneffüs: Solunum.

tohum: Bitkilerde döllenme sonunda yumurtacıkından oluşan ve yeni bir bitki oluşmasını sağlayan tane.

-Y-

yardımseverlik: Hayırseverlik.

yemiş: Meyve.

yer kabuğu: Dünya'nın dışını çepeçevre kaplayan, üzerinde karalar ve denizlerin bulunduğu bölüm, yeryüzü.

yetenek: Bir kimsenin bir şeyi anlama veya yapabilme niteliği.

yıl: On iki aylık dönem.

yöntem: Bilimde belli bir sonuca erişmek için bir plana göre izlenen yol, metot.

yöre: Bir bölgenin belli bir yer ve çevresini kapsayan bölümü.

-Z-

ziyaret: Birini görmeye, biriyle görüşmeye gitme, görüşme.

EK 3 - KESİYORUZ, YAPIŞTIRIYORUZ

Ek-4B

KAYNAKÇA

- ANGI, Hacı, [Çocuk Gözüyle Atatürk](#), Angı Yayınları, Ankara, 2010.
- BAKİRCIOĞLU, Rasim, Belirli Gün ve Haftalar, Bilim ve Kültür Yayınları, Ankara, 2000.
- BULUT, Süleyman, [Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler](#), s. 92-93, Can Çocuk Yayınları, İstanbul, 2009.
- BÜYÜKKOYUNCU, Ziyaettin, [Ünitelere Uygun Çocuk Şiirleri](#), İstanbul, 2003.
- ÇAĞLAYAN, Ahmet, [Çağlayan Çocuk Şiirleri](#), Şenyıldız Yayınları, İstanbul, 2002.
- İlkokul Hayat Bilgisi Dersi (1, 2 ve 3. Sınıflar) Öğretim Programı, ttkb.meb.gov.tr, Ankara, 2015.
- KARAPINAR, Durali vd., Belirli Günler ve Haftalar, Evrensel İletişim Yayınları, Ankara, 2006.
- KAYMAZ, Rıfkı, Ay Kanatlı Yıldız Kuş, Küçük Ev Yayınları, Ankara, 2009.
- KÜR, İsmet, [Anılarla Mustafa Kemal Atatürk](#), Bu Yayınevi, Ankara, 2002.
- SARIYÜCE, Hasan Lâatif, [Çocuklara Şiirler](#), Bilgi Yayınevi, Ankara, 2002.
- TDK Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2011.
- TDK Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2012.
- TUNCOR, Ferit Ragıp, [En Güzel Çocuk Şiirleri](#), İnkılap Yayınevi, İstanbul, 2001.
- VURAL, Mehmet, [Ev ve Sınıf Etkinlikleri](#), Yakutiye Yayıncılık, Erzurum, 2002.
- <http://www.nkfu.com/mevsimler-ile-ilgili-siirler/>, Erişim tarihi 28.12.2016

GÖRSEL KAYNAKÇA

- Sayfa 42 http://www.gercekgundem.com/images/posts/201510/fc301fd2389c-c867_480x270.jpg (15.06.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
<http://www.eba.gov.tr/haber/1414482912> (14.06.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
- Sayfa 78 http://www.panoramio.com/user/5347426?with_photo_id=68360093 (21.07.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
<http://www.vilayet26.com/yeni-devlet-hastanesi-acilinca-baska-illere-hasta-sevki-olmayacak-3602h.htm> (13.01.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
- Sayfa 79 <http://www.zirvedizayn.com.tr/e/c1381.aspx> (18.05.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
<http://www.dishastaneleri.net/gungoren-agiz-ve-dis-sagligi-merkezi.html> (22.07.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
<http://www.prestijosgb.com.tr/page/u/ambulans-ve-revir-kurma-hizmeti>" (18.07.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
http://samsun.khb.saglik.gov.tr/7785_genel-sekreterimizin-22-acil-t (28.01.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
- sayfa 119 Fotoğraf sahiplerinden izin alınmıştır.
- Sayfa 121 <http://restarif.com/zeybek+oyunu.html> (18.05.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
<http://www.anadolufolklor.com/page/2/> (26.05.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
<http://www.afem.org.tr/halk-oyunlari-kursu.html> (22.04.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)
<http://www.istanbulalevidernegi.net/alevilikte-ibadet-ve-cem.html> (14.02.2016 tarihinde ulaşılmıştır.)

TÜRKİYE HARİTASI

